

INSTITUT
D'ESTUDIS DEL
BAIX CINCA
celebra demà el
Cinga Fòrum,
a Fraga

AGENDAD'AUTOR D.M. / J.T.

El català i els seus noms a la Franja de Ponent

L'Institut d'Estudis del Baix Cinca celebra aquest dissabte, 29 de setembre, el Cinga Fòrum, un espai de conferències i debat que aquest any es dedicarà a la llei de llengües d'Aragó i a la decisió del govern aragonès de canviar la denominació del català a la Franja per la d'aragonès oriental. L'acte té el suport d'Òmnium Cultural Lleida i del Casal Jaume I de Fraga. El programa arrenca a les 9 del matí amb una conferència de Javier Giralt, professor de la Universitat de Saragossa, i es clourà a la tarda amb la presentació del mapa lingüístic d'Aragó i d'un manifest de la coordinadora Aragó Trilingüe, que agrupa els defensors de la llengua catalana i de la llengua aragonesa (l'aragonès de veritat, que encara es parla al nord de la demarcació d'Osca, i no l'anomenat *aragonès oriental*, fomentat pel nou blaverisme aragonès per amagar el català). També hi haurà espai per l'aragonès i per l'exconseller de Cultural d'Aragó, José Bada, i s'analitzaran les possibilitats de la Carta Europea de les Llengües Regionals o Minoritàries com a eina per protegir el català i l'aragonès a Aragó.

CINGA FÒRUM
Fraga, Palau Montcada
Dissabte 29 de setembre

Lleida a través dels seus fotoperiodistes

L'Institut d'Estudis Ilerdencs mostra l'exposició *12 Càmeres & 1 Objectiu: la notícia*, dedicada a mostrar el treball dels periodistes gràfics de les comarques de Ponent. És un recull d'unes 35 fotografies de 12 fotoperiodistes lleidatans, fetes en els últims anys i publicades en mitjans lleidatans, catalans i de l'Estat. Sovint, en periodisme, la imatge val més que les paraules. La mostra és una bona mostra de recórrer la història recent de Lleida i les seves comarques i la realitat social, cultural i econòmica. Hi ha fotografies d'Anna Carrion, Hermínia Sirvent, Sílvia Bútia, Mercè Gili, Ramon Gabriel, Tony Alcántara, Selena Garcia, Amado Forrolla, Leonard Delshams, Magda Altisent, Òscar Miron i Itmar Fabregat. L'exposició s'inclou dins els actes de celebració dels 25 anys del Col·legi de Periodistes de Lleida.

'12 CÀMERES & 1 OBJECTIU'
Lleida, Sala Montsuar de l'IEI
Del 28 de setembre a l'11 de novembre

El paraigua de Vicenç Ferrer fet òpera

L'auditori Enric Granados de Lleida ofereix aquest divendres 28 de setembre l'òpera *L'home del paraigua*, dirigida i composta per Joan Martínez Colás. Es tracta d'una òpera-collage que barreja diversos estils musicals i llenguatges artístics entorn de la figura del cooperant Vicenç Ferrer.

'L'HOMME DEL PARAIGUA'
Lleida, auditori Enric Granados
Divendres 28 de setembre

NOSOMTANLLUNY JOAN TORT

Museu centenari, amagat i massa provisional

L'Ajuntament de Lleida aparca la construcció de la que havia de ser la seu definitiva de la pinacoteca Jaume Morera, tot i rebaixar en 4 milions el cost

No hi ha diners. Això ho sap tothom. I les inversions en obres a les ciutats es poden comptar amb els dits d'una mà. Aquesta crisi ha omplert els calaixos municipals de projectes que ara esperen torn, com a la carnisseria, o uns brots verds que, per ara, ningú és capaç de saber ni on s'han plantat. A Lleida, un d'aquests plànols "arxivats" és el del Museu d'Art de Lleida, nova denominació del que es coneix des de fa gairebé un segle com el Museu Jaume Morera, una de les principals i més importants col·leccions públiques d'art modern i contemporani de Catalunya.

L'ampli i esplèndid llegat de l'avantguardista Leandre Cristòfol i obres de Jaume Morera, Enric Crous, García Lamolla, Ton Sirera, Baldomer Gili i Roig, Xavier Gosé, Antoni Samarra, Miquel Viladrich, Joan Brossa, Coma Estadella, Modest Cuixart, Marià Fortuny, Josep Guinovart, Joaquim Ureña o Benet Rossell s'exposen ara en dues sales de l'antic Casino, però la major part de la col·lecció pública (unes 3.000 obres) es troba emmagatzemada. No es pot mostrar per manca d'espai.

Projecte arxivat El muntatge mostra la façana del que hauria de ser el nou Museu Morera, al costat de la Panera PAERIA

Després d'un segle d'existència i més de 70 anys rodant per seus provisionals, haurà de seguir esperant un espai digne i definitiu. L'Ajuntament de Lleida no té diners o no els vol gastar ara per construir-lo. El projecte de 2006, amb un cost de 10 milions, es va rebaixar a 6,3 fa dos anys per fer-lo més viable. Però tampoc. Els compromisos de l'Estat i la Generalitat per participar en el finançament han quedat en paper mullat. Dos convenis aprovats al 2009 i 2010 no es van acabar de signar mai i la Paeria fins i tot ha hagut de re-

toronar ajuts concedits.

El nou edifici, de 6.000 metres quadrats, s'havia d'aixecar con un annex al centre d'art contemporani de la Panera i entre tots dos formar el Museu d'Art de Lleida (MALL). Unir-los, no pas fusionar-los, permetria compartir serveis i potenciar la ja intensa activitat de recerca, difusió, producció, adquisició i préstec i, a la vegada, disposar d'un discurs museogràfic que abraça des de mitjan XIX i fins avui. El museu existeix, és viu i situat al mapa, però desconegut, mig amagat i excessivament provisional. Tot i això rep unes 11.000 visites anuals. És la gran assignatura pendent de Lleida en l'àmbit de la cultura. I seguirà sent-ho. *

Audiència pública forçada per entitats

Una plataforma i desenes d'entitats van forçar la Paeria a celebrar un debat per buscar solucions. L'única: crear una comissió de seguiment H.S. / PAERIA